

XXIII. évfolyam, 1. szám, 2020

AGRÁRPIACI JELENTÉSEK

GABONA ÉS IPARI NÖVÉNYEK

NAIK Agrárgazdasági Kutatóintézet

Gabona és Ipari Növények
XXIII. évfolyam, 1. szám, 2020

Megjelenik kéthetente
2020. január 28.

Felelős szerkesztő
Dr. Stummer Ildikó

Szerző
Pásztor Zsuzsanna
pasztor.zsuzsanna@aki.naik.hu
Vadkerti-Tóth Nikolett
vadkerti-toth.nikolett@aki.naik.hu
Ecsediné Wanek Zsuzsanna
wanek.zsuzsa@aki.naik.hu

Kiadó
NAIK Agrárgazdasági Kutatóintézet
H-1093 Budapest, Zsil utca 3-5.
Telefon: (+36 70) 501-0446
Fax: (+36 1) 217-8111
<https://aki.naik.hu>
aki@aki.naik.hu
<https://pair.aki.gov.hu>

ISSN 1418 2130

A Gabona és Ipari Növények piaci jelentésén kívül kínáljuk még a Baromfi; Élőállat és Hús; Zöldség, Gyümölcs és Bor; Tej és Tejtermékek piaci jelentéseket is.

A kiadványokkal kapcsolatban részletes felvilágosítást ad:
Publikációs Csoport
publikacio@aki.naik.hu
Telefon: (+36 70) 501-1156

Minden jog fenntartva. A kiadvány bármely részének sokszorosítása, adatainak bármilyen formában (nyomtatott vagy elektronikus) történő tárolása vagy továbbítása, illetőleg bármilyen elven működő adatbázis-kezelő segítségével történő felhasználása csak a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.

Tartalomjegyzék

Összefoglaló	3
Gabonapiaci jelentés	4
Búza.....	4
Kukorica.....	4
A gabonafélék jegyzése.....	6
Termelői és kikötői árak.....	9
Gabonapiaci információk.....	11
Olajnövény-piaci jelentés	13
Szójabab.....	13
Repcemag.....	13
Napraforgómag.....	13
Az olajmagok és származékaik jegyzése.....	15
Termelői és kikötői árak.....	17
Olajmagpiaci információk.....	19
Cukorpiaci jelentés	21

Összefoglaló

A Nemzetközi Gabonatanács (*IGC*) januári előrejelzése szerint 220 millió hektárról takaríthatnak be őszi és tavaszi búzát a gazdák a 2020/2021. évi szezonban.

Az USA agrárminisztériuma (*USDA*) januári előrevetítésében 1111 millió tonnára felfelé korrigálta a kukorica 2019/2020. gazdasági évben várható globális termelését.

Az *Oil World* piacelemző vállalat adatai szerint 338,7 millió tonna szójababtermés várható a világon a 2019/2020. gazdasági évben, ami 6 százalékkal múlna alul az egy évvel korábbit.

Az Európai Bizottság előzetes adatai szerint a közösség cukortermelése 17,3 millió tonna körül alakul a 2019/2020. gazdasági évben, ami 2 százalékkal lenne kevesebb, mint a 2018/2019. évi szezonban volt.

Gabonapiaci jelentés

Búza

A Nemzetközi Gabonatanács (*IGC*) januári előrejelzése szerint 220 millió hektárról takaríthatnak be őszi és tavaszi búzát a 2020/2021. évi szezonban.

A világ legnagyobb búzatermelőjeként számontartott Európai Unióban a *Tallage* francia piacelemző vállalat szakemberei a termőterület 2 százalékos zsugorodását jelzik ebben a szezonban, vagyis 23,2 millió hektárról takaríthatnak be az uniós gazdák búzát az idén. A főbb termelő tagországok közül Franciaországban és az Egyesült Királyságban a csapadékos időjárás hátráltatta a vetési munkálatokat, ezért az előbbinél 7 százalékkal 4,6 millió hektárra, az utóbbinál 9 százalékkal 1,6 millió hektárra mérséklődött a növény által elfoglalt terület. Lengyelországban, Romániában és Bulgáriában az előző évihez hasonló területről, sorrendben 2,5 millió, 2,1 millió és 1,2 millió hektárról arathatják le a termést a gazdák nyáron. Magyarországon az Agrárminisztérium 2019. december 10-i tájékoztatása szerint 996 ezer hektáron került a földbe őszi búza-vetőmag. Az állományok 69 százaléka kapott jó minősítést december elején, 25 százaléku volt közepes és 6 százaléku gyenge állapotban. Egész Európában enyhe időjárás volt jellemző ősszel és a tél elején, a közép-európai tagországokban kedvező volt a csapadékeloszlás is. Mivel az őszi hőmérséklet nem volt elég alacsony, hogy a növények felkészülhessenek a komolyabb fagyokra és eddig jelentős havazás sem volt ebben a szezonban, egy nagyobb hőmérsékletcsökkenés jelentős termés kiesést eredményezhet (*Tallage*).

Az Oroszországban termelt 12,5 százalékos fehérjetartalmú, februári szállítású malmi búza kikötői ára 7 dollárral 210 dollár (*USD*)/tonnára nőtt 2019. december 6. és 2020. január 10. között. Németországban a decemberinél 11 dollárral magasabb, 224 dollár/tonna áron kötöttek szerződést a februári szállítmányokra januárban. A februárban Rouen-ba (*FOB*) érkező malmi búzát 222 dollár/tonnáért (+9 dollár) kínálták. A decemberi szállítású takarmánybúza franciaországi exportára 9 dollárral 222 dollár/tonnára emelkedett a megfigyelt periódusban. A NAIK AKI PÁIR adatai szerint Magyarországon az egy évvel korábbinál 6 százalékkal alacsonyabb, átlagosan 53,5 ezer forint/tonna áfa és szállítási költség nélküli termelői áron kereskedtek az étke-

zési búzával január harmadik hetében. A takarmánybúza 51,9 ezer forint/tonna áron (-2 százalék) forgott ugyanekkor.

A chicagói árutőzsdén (*CME/CBOT*) a búza front-havi jegyzése 211–214 dollár/tonna között alakult január negyedik hetében. A párizsi árutőzsdén (*Euronext/MATIF*) 196–198 euró/tonna tartományban mozgott a termény legközelebbi lejáratra szóló jegyzése ugyanekkor.

Kukorica

Az USA agrárminisztériuma (*USDA*) januári előrejelzésében 1111 millió tonnára felfelé korrigálta a kukorica 2019/2020. gazdasági évben várható globális termelését. Ez 9 százalékkal múlhatja alul az egy évvel korábbi termést. Ennek realizálódása egyre biztosabbnak tűnik, tekintettel arra, hogy a teljes kibocsátás 80-90 százalékát adó északi féltekén már a raktárakban van a termés. A globális kereslet 23 millió tonnával meghaladhatja a termelést a folyó szezonban (1133 millió tonna), így a globális készletek 297 millió tonnára apadhatnak.

Az USA-ban az egy évvel korábbinál 4,5 százalékkal kevesebb, 347,8 millió tonna kukorica betakarításán vannak túl a gazdák. Oroszországban 14,5 millió tonna kukorica került a tárolókba, 27 százalékkal több, mint 2018-ban. Ukrajnában 3 százalékkal 34,6 millió tonnára csökkent a 2019. évi kukoricatermés.

A déli féltekén január közepén még folyamatban volt a 2019/2020. gazdasági évi termést adó kukorica vetése, így a világtermelésre vonatkozó adatok módosulhatnak. Argentínában az egy évvel korábitól 2 százalékkal elmaradó, 50 millió tonna termésre számítanak az *USDA* szakértői a folyó szezonban. Brazíliában az ország kukoricatermésének 70 százaléka a januárban kezdődött másodvetésből származik. A dél-amerikai országban a fő- és másodvetésből összesen a 2018/2019. gazdasági évvel megegyező, 101 millió tonna kukorica betakarítására van kilátás a folyó, 2019/2020. évi szezonban. A Dél-afrikai Köztársaságban a várakozások szerint a kibocsátás csaknem 19 százalékkal 14 millió tonnára emelkedik (*USDA*).

A következő hetekben a déli félteke várható időjárása és termés kilátásai állnak a figyelem középpontjában. A 2019. februári szállítási határidőre vonatkozóan

7 dollárral 180 dollár/tonnára (*FOB*) emelkedett az Argentínából származó kukorica exportára 2019. december 5. és 2020. január 13. között, a termény március–áprilisi kikötői ára 172–174 dollár/tonna volt ugyanekkor, miközben a brazil termény kiviteli ára (2020. februári határidő) 7 dollárral 188 dollár/tonnára nőtt. Ezzel egy időben, a fekete-tengeri országokban 5-5 dollárral emelkedett a februári szállítmányok ára, így Ukrajnában 180 dollár/tonna, Bulgáriában és Romániában 183 dollár/tonna volt január 13-án. Az USA-ban megtermelt kukoricát 179 dollár/tonnáért adták fel

ugyanekkor (+5 dollár), míg Franciaországban 198 dollár/tonnára (+4 dollár) nőtt a termény kikötői ára. Magyarországon a NAIK AKI PÁIR adatai szerint átlagosan 43,9 ezer forint/tonna termelői áron cserélt gazdát a termény január harmadik hetében. Ez az árszint az egy évvel korábbi 4 százalékkal múlta alul.

A chicagói árutőzsdén 148–155 dollár/tonna között ingadozott a kukorica fronthavi jegyzése január 2. és 24. között. Ezzel egy időben a párizsi árutőzsdén 169–174 euró/tonna között mozgott a termény legközelebbi lejáratra szóló jegyzése.

1. táblázat: **A gabonafélék termelői ára Magyarországon**

	HUF/tonna		
	2020. 3. hét	2020. 3. hét/2019. 3. hét (százalék)	2020. 3. hét/2020. 2. hét (százalék)
Étkezési búza	53 540	94	100
Takarmánybúza	51 906	98	...
Takarmánykukorica	43 915	96	103
Takarmányárpa	42 795	75	...

... = Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

Megjegyzés: A termelői ár az áfát és a szállítási költséget nem tartalmazza.

Forrás: NAIK AKI PÁIR

2. táblázat: **A búza legközelebbi lejáratra szóló jegyzése a hazai és a nemzetközi tőzsdéken**

		Szállítási határidő	Mértékegység	2020. 01. 22.	2020. 01. 23.	2020. 01. 24.
Budapesti Értéktőzsde (BÉT)	Malmi búza	–	HUF/tonna	–	–	–
	Takarmánybúza	–	HUF/tonna	–	–	–
Párizsi árutőzsde (Euronext/MATIF)	Búza	2020. március	EUR/tonna	196	196	196
Chicagói árutőzsde (CME/CBOT)	Búza	2020. március	USD/tonna	212	213	211

Megjegyzés: A malmi búzát 2017. május 2., a takarmánybúzát 2016. szeptember 1-től nem jegyzik a BÉT-en.

Forrás: BÉT, Euronext, CME Group

3. táblázat: **A kukorica legközelebbi lejáratra szóló jegyzése a hazai és a nemzetközi tőzsdéken**

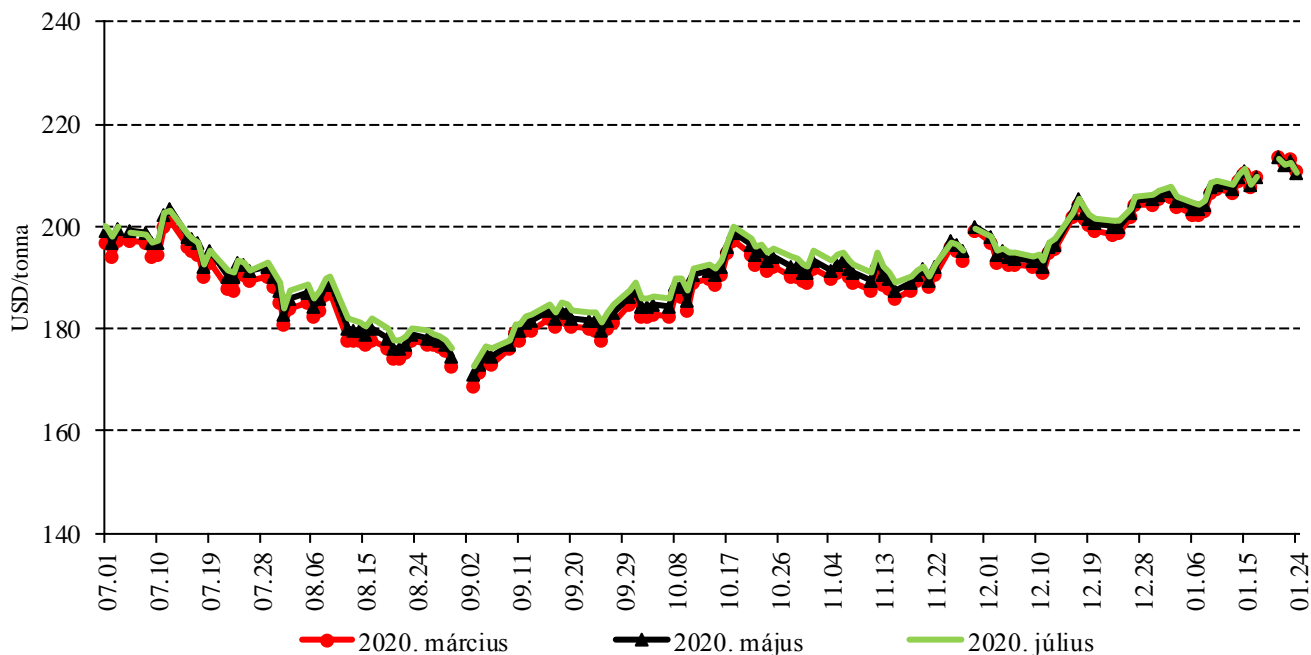
	Szállítási határidő	Mértékegység	2020. 01. 22.	2020. 01. 23.	2020. 01. 24.
Budapesti Értéktőzsde (BÉT)	–	HUF/tonna	–	–	–
Párizsi árutőzsde (Euronext/MATIF)	2020. március	EUR/tonna	173	173	172
Chicagói árutőzsde (CME/CBOT)	2020. március	USD/tonna	153	155	152

Megjegyzés: A takarmánykukoricát 2019. november 4. óta nem jegyzik a BÉT-en.

Forrás: BÉT, Euronext, CME Group

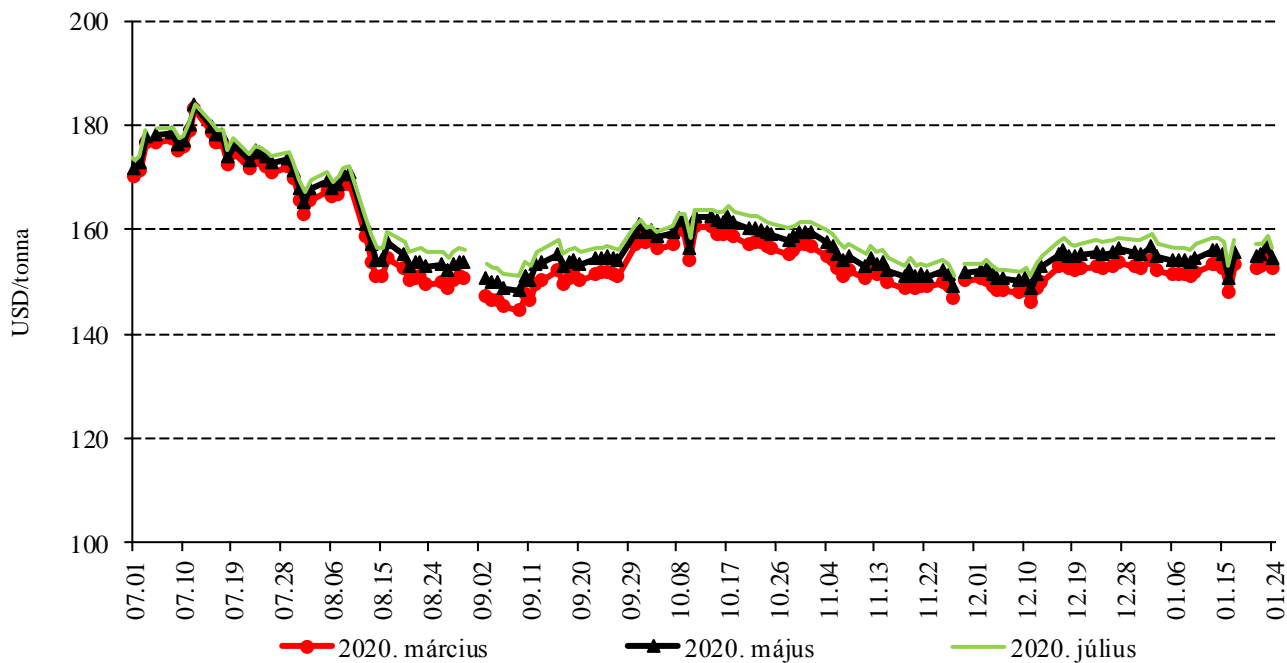
A gabonafélék jegyzése

1. ábra: A búza különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2019–2020)

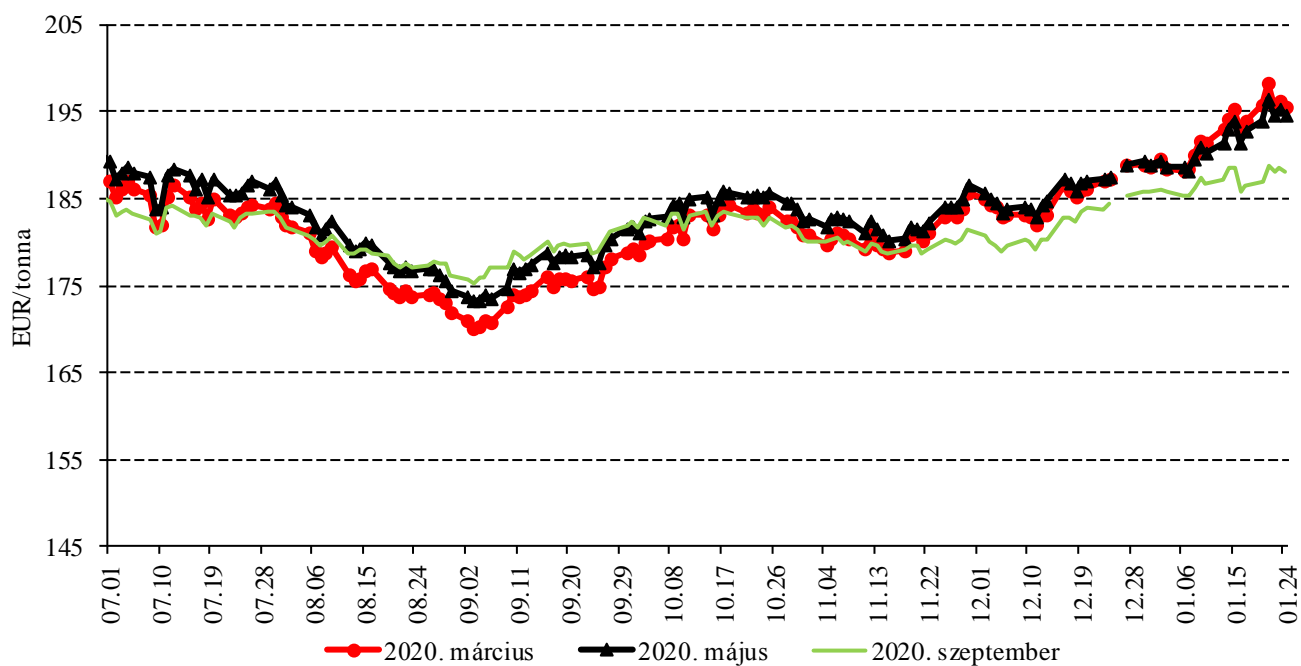
Forrás: CME Group

2. ábra: A kukorica különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2019–2020)

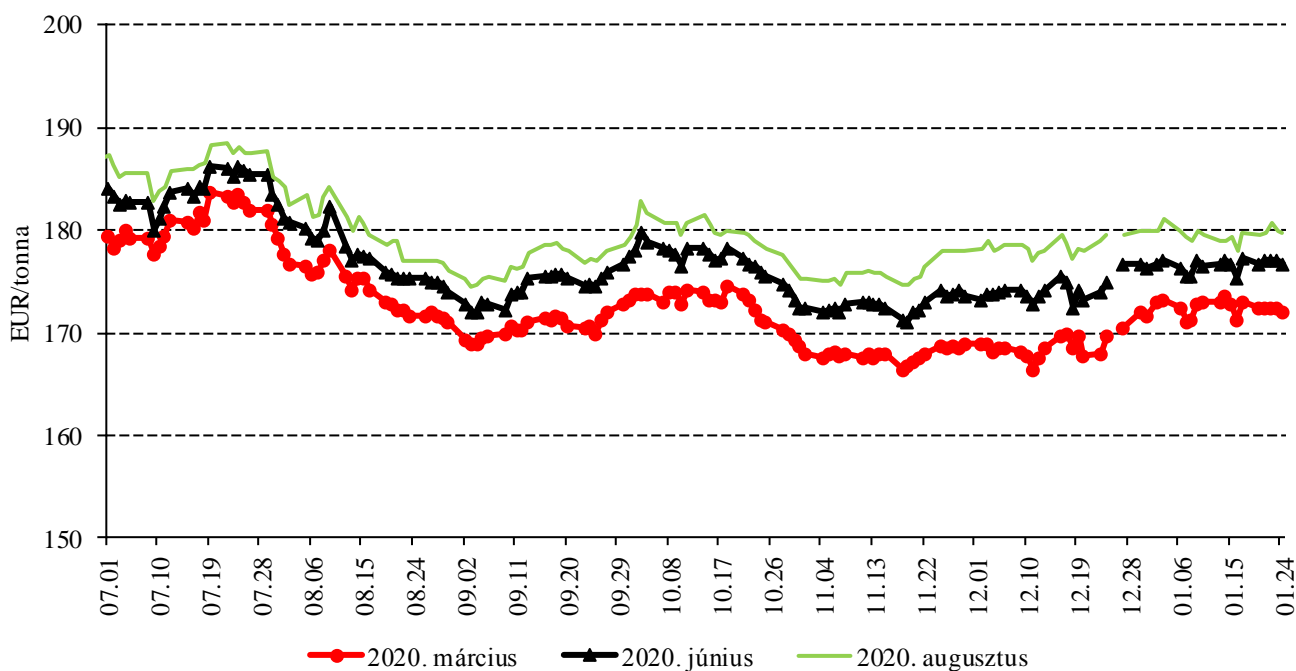
Forrás: CME Group

3. ábra: A búza különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén (2019–2020)

Forrás: Euronext

4. ábra: A kukorica különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén (2019–2020)

Forrás: Euronext

4. táblázat: A búza és a kukorica nemzetközi tőzsdei jegyzése (2020. január 24.)

Szállítási határidő	Euronext/MATIF, Párizs		Szállítási határidő	CME/CBOT, Chicago (őszi lágy búza)	
	EUR/tonna	HUF/tonna		USD/tonna	HUF/tonna
BÚZA					
2020. március	196	65 721	2020. március	211	64 178
2020. május	195	65 469	2020. május	210	64 066
2020. szeptember	188	63 200	2020. július	211	64 133
2020. december	190	63 872	2020. szeptember	212	64 714
2021. március	191	64 208	2020. december	215	65 610
2021. május	192	64 545	2021. március	218	66 326
KUKORICA					
2020. március	172	57 821	2020. március	152	46 432
2020. június	177	59 418	2020. május	155	47 081
2020. augusztus	180	60 427	2020. július	157	47 681
2020. november	173	58 241	2020. szeptember	156	47 440
2021. január	176	59 082	2020. december	157	47 751
2021. március	179	60 090	2021. március	160	48 878

Forrás: Euronext, CME Group

5. táblázat: A főbb termények különböző lejáratra szóló kontraktusainak belső volatilitása

	Lejárat	Elszámolóár (USD/tonna)	Belső volatilitás ^{a)}	
			2020. 01. 17. (százalék)	2020. 01. 24. (százalék)
Búza	2020. március	210,69	20,2	21,2
Kukorica	2020. március	152,43	15,5	14,2
Szójabab	2020. március	331,43	11,2	10,3
Szójadara	2020. március	328,73	12,5	11,0

^{a)} Belső volatilitás (implied volatility): A piaci szereplők várakozásait tükröző volatilitás, amelyre az adott határidős kontraktusra köthető opciók aktuális prémiumából matematikai modellek segítségével következtetni lehet. (Pl.: Ha a belső volatilitás értéke 15,8 százalék, akkor az adott határidős kontraktus jegyzésében az elkövetkező 365 napban 68 százalékos valószínűséggel $\pm 15,8$ százalékos eltérés várható.)

Forrás: Barchart

6. táblázat: A különböző árutőzsdei szereplők nyitott kötészállománya (határidős kontraktusok) a főbb termények vonatkozásában a chicagói árutőzsdén (2020. január 21.)

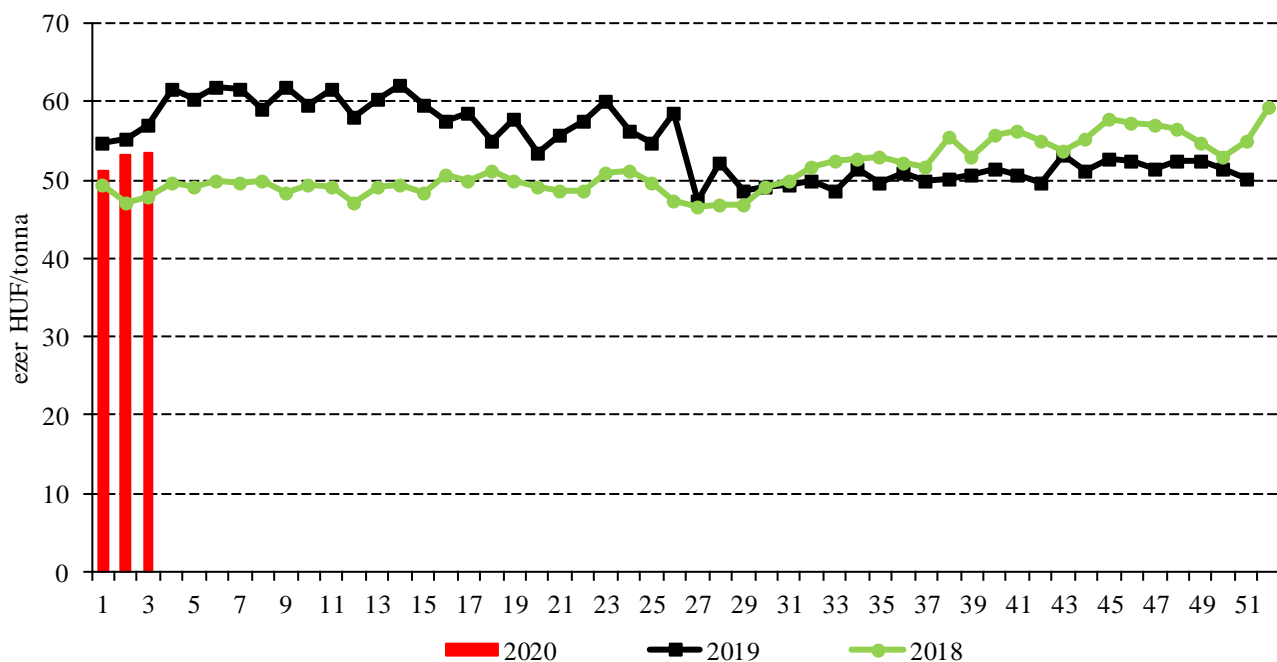
	Pozíciók száma										
	Termelő/kereskedő/ feldolgozó/stb.		Swap kereskedők			Pénzügyi befektetők			Egyéb		
	Vételi	Eladási	Vételi	Eladási	Spread ^{a)}	Vételi	Eladási	Spread ^{a)}	Vételi	Eladási	Spread ^{a)}
Búza	33 837	130 507	82 471	15 824	19 452	130 054	90 768	124 054	28 899	20 460	51 992
Kukorica	388 270	668 721	187 647	31 516	61 947	179 310	245 200	242 883	151 225	37 312	71 466
Szójabab	249 260	392 564	146 875	11 971	20 892	69 222	88 563	117 393	55 473	18 488	53 986
Szójadara	123 146	237 450	106 898	942	18 688	51 058	87 082	59 212	39 097	9 831	28 877

^{a)} Spread – Különbözeti ügylet.

Forrás: Commodity Futures Trading Commission

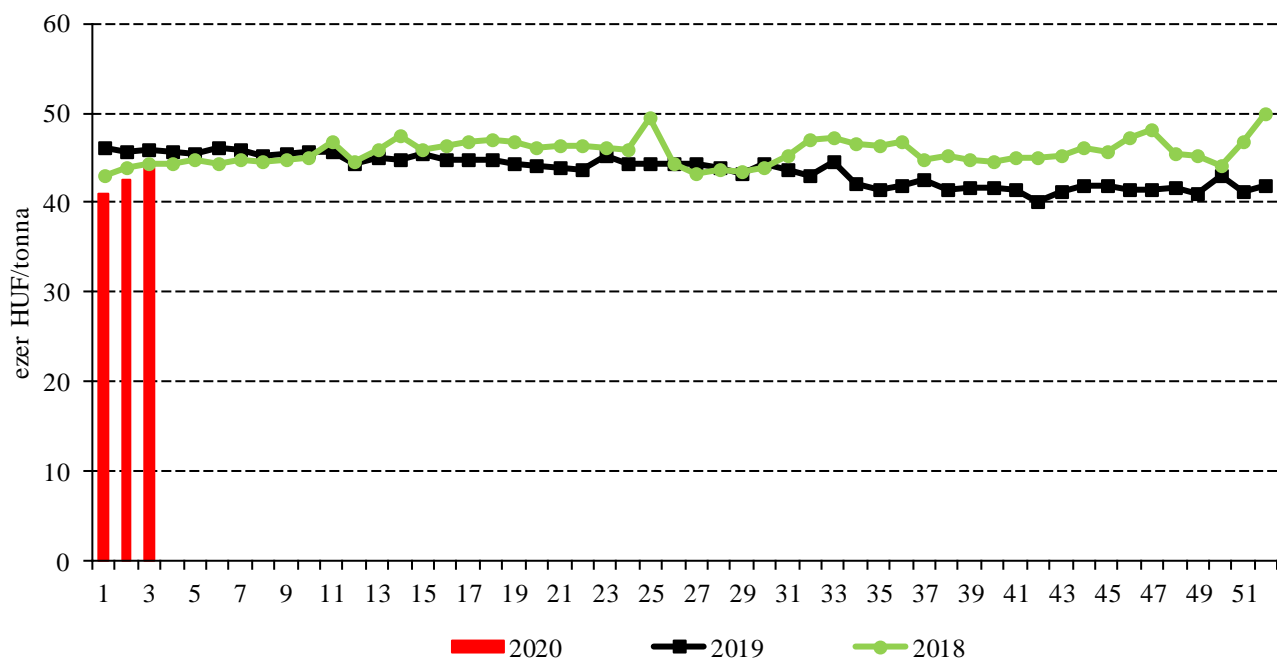
Termelői és kikötői árak

5. ábra: Az étkezési búza heti termelői ára Magyarországon (2018–2020)

Forrás: NAIK AKI PÁÍR

6. ábra: A takarmánykukorica heti termelői ára Magyarországon (2018–2020)

Forrás: NAIK AKI PÁÍR

7. táblázat: **A gabonafélék nemzetközi és európai kikötői ára**

	Mértékegység	2020. 01. 04.	2020. 01. 11.	2020. 01. 18.	2020. 01. 25.	
BÚZA	USA, FOB HRW	USD/tonna	226	230	233	230
	Franciaország, FOB Rouen (superior)	USD/tonna	216	219	220	222
	Oroszország, 12,5% FOB	USD/tonna	219	221	223	231
	Ukrajna, 11,5% FOB	USD/tonna	213	215	219	225
	Románia, FOB Constanța	EUR/tonna	n. a.	183	n. a.	n. a.
KUKORICA	USA, FOB NOLA	USD/tonna	177	177	179	180
	Fekete-tenger, FOB	USD/tonna	175	177	180	182
	Románia, FOB Constanța	EUR/tonna	n. a.	158	n. a.	n. a.
	Hollandia, CIF Rotterdam	EUR/tonna	180	180	181	186
ÁRPA	Franciaország, FOB Rouen	USD/tonna	190	192	189	190
	Fekete-tenger, FOB	USD/tonna	186	186	189	191
	Románia, FOB Constanța	EUR/tonna	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.

Megjegyzés: FOB – Free on Board (költségmentesen a hajó fedélzetére), CIF – Cost, Insurance and Freight (költség, biztosítás és fuvardíj – megnevezett rendeltetési kikötő); n. a. – nincs adat.

Forrás: Hammersmith, Európai Bizottság, IGC

8. táblázat: **A gabonafélék európai termelői ára**

		2019. 52. hét	2020. 1. hét	2020. 2. hét	2020. 3. hét
MALMI BÚZA	Bulgária, DEPPROD Dobrich	169	169	169	174
	Németország, DEPSILO Hamburg	n. a.	n. a.	193	198
	Franciaország, DELPORT Rouen	n. a.	n. a.	190	196
	Románia, DEPSILO Banat	n. a.	n. a.	167	n. a.
TAKARMÁNY-BÚZA	Bulgária, DEPPROD Dobrich	159	159	159	169
	Németország, DEPSILO Hamburg	n. a.	n. a.	187	194
	Franciaország, DEPSILO Eure-et-Loire	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.
	Románia, DEPSILO Oltenia	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.
	Egyesült Királyság, FGATE	167	174	173	177
KUKORICA	Bulgária, DEPPROD Pleven	135	135	135	135
	Németország, DEPSILO Hamburg	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.
	Franciaország, DELPORT Bordeaux	n. a.	n. a.	175	174
	Románia, DEPSILO Oltenia	n. a.	138	n. a.	n. a.
TAKARMÁNY-ÁRPA	Bulgária, DEPPROD Burgas	146	146	148	148
	Németország, DEPSILO Hamburg	n. a.	n. a.	169	171
	Franciaország, DELPORT Rouen	n. a.	n. a.	167	170
	Románia, DEPSILO Muntenia	n. a.	152	161	n. a.
	Egyesült Királyság, FGATE	143	144	145	147

Megjegyzés: DEPPROD – a telephelyen vagy a termőhelyen tehergépkocsira vagy egyéb szállítóeszközre pakolva, DEPSILO – a tárolt termény silónál tehergépkocsira vagy egyéb szállítóeszközre pakolva, DELPORT – a kikötőbe szállítva, FGATE – termelői ár; n. a. – nincs adat.

Forrás: Európai Bizottság

Gabonapiaci információk

9. táblázat: A gabona alapú termékek feldolgozói értékesítési ára Magyarországon

	Kiszereelés	Mértékegység	2019. 3. hét	2020. 2. hét	2020. 3. hét	2020. 3. hét/ 2019. 3. hét (százalék)	2020. 3. hét/ 2020. 2. hét (százalék)
Finomliszt BL 55	ömlesztett	tonna	1 754	2 448	2 199	125	90
		HUF/kg	80	82	82	103	100
	zsákos	tonna	2 649	3 151	2 959	112	94
		HUF/kg	84	85	85	101	100
	zacskós	tonna	1 155	1 546	1 439	125	93
		HUF/kg	91	92	89	97	97
Rétesliszt BFF 55	ömlesztett	tonna	60
		HUF/kg	93
	zsákos	tonna	9	23	16	184	69
		HUF/kg	102	100	101	99	101
	zacskós	tonna	37	106	898	2 434	843
		HUF/kg	104	100	97	93	97
Fehér kenyér- liszt BL 80	ömlesztett	tonna	1 336	1 862	1 745	131	94
		HUF/kg	79	79	79	100	100
	zsákos	tonna	1 130	840	858	76	102
		HUF/kg	81	82	82	102	100
Tésztaipari liszt TL 50	ömlesztett	tonna	792	688	641	81	93
		HUF/kg	84	82	82	99	101
	zsákos	tonna	77	71	88	115	125
		HUF/kg	90	92	93	104	101
Étkezési búza- dara AD	zacskós	tonna	84	103	79	94	76
		HUF/kg	99	104	102	103	99

... = Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

Forrás: NAIK AKI PÁIR

10. táblázat: Az ipari keveréktakarmányok feldolgozói értékesítési ára Magyarországon

	Mértékegység	2018. december	2019. november	2019. december	2019. december/ 2018. december (százalék)	2019. december/ 2019. november (százalék)
Brojlertáp	tonna	7 832	8 879	7 219	92	81
	HUF/tonna	94 716	92 529	95 962	101	104
Hízósertéstáp	tonna	8 588	9 896	10 624	124	107
	HUF/tonna	77 364	75 947	77 744	100	102

Forrás: NAIK AKI PÁIR

11. táblázat: **A gabonafélék külkereskedelme Magyarországon**

		ezer tonna		
		2018. január–október	2019. január–október	Változás (százalék)
Export	10019900 Búza, nem vető	1 588,15	1 791,50	112,8
	10039000 Árpa, nem vető	400,12	356,43	89,1
	10059000 Kukorica, nem vető	1 909,94	2 659,21	139,2
Import	10019900 Búza, nem vető	111,93	88,13	78,7
	10039000 Árpa, nem vető	9,89	17,81	180,2
	10059000 Kukorica, nem vető	63,55	126,96	199,8

Forrás: KSH

12. táblázat: **Az Európai Unió aktuális export-import engedélyei**

		ezer tonna		
		2018. július 1.– 2019. január 20.	2019. július 1.– 2020. január 26.	Változás (százalék)
Export	Búza (durum és liszt nélkül)	9 436	15 938	168,9
	Árpa	2 814	4 322	153,6
	Kukorica	1 130	2 513	222,4
Import	Búza (durum és liszt nélkül)	2 905	1 412	48,6
	Árpa	108	504	466,7
	Kukorica	13 473	12 590	93,4

Forrás: Európai Bizottság

13. táblázat: **A világ búza- és kukoricamérlege**

						millió tonna	
		USDA		IGC		Tallage	
		2018/2019 ^{a)}	2019/2020 ^{b)}	2018/2019 ^{a)}	2019/2020 ^{b)}	2019/2020 ^{a)}	2020/2021 ^{b)}
BÚZA							
Termelés		731	764	733	761	728	748
Felhasználás		736	754	739	754	730	739
Export		175	182	169	175	167	168
Import		175	182	169	175	167	168
Zárókészlet		278	288	265	272	218	227
KUKORICA							
Termelés		1 122	1 111	1 129	1 111	1 031	1 081
Felhasználás		1 143	1 133	1 146	1 150	1 036	1 062
Export		172	172	165	168	165	164
Import		172	172	165	168	165	164
Zárókészlet		320	298	322	283	296	315

^{a)} Előzetes adat. ^{b)} Előrejelzés.

Forrás: USDA, IGC, Tallage

Olajnövény-piaci jelentés

Szójabab

Az *Oil World* piacelemző vállalat adatai szerint 338,7 millió tonna szójababtermés várható a világon a 2019/2020. gazdasági évben, ami 6 százalékkal múlna alul az egy évvel korábbit. Az USA-ban az egy évvel korábbinál 20 százalékkal kevesebb, 96,8 millió tonna szójababot takarítottak be a gazdák 2019-ben. Az Európai Unióban 2,6 millió tonna szójabab került a tárolókba 2019 őszén (*Tallage*).

A szójabab fronthavi jegyzése 331 dollár (*USD*)/tonnáig csökkent a chicagói árutőzsdén (*CME/CBOT*) 2020. január negyedik hetében.

A NAIK AKI PÁIR adatai szerint Magyarországon a feldolgozók átlagosan 128,2 ezer forint/tonna körüli áfa és szállítási költség nélküli áron értékesítették a fullfat szóját 2019 decemberében. A jórészt Brazíliából származó GM-szójadara tonnánként 104,1 ezer forint (*FCA Koper*) körüli importáron érkezett ugyanebben a hónapban.

Repcemag

Az *Oil World* januári előrejelzésében 61,1 millió tonna repcemag/canolatermést valószínűsít a 2019/2020. gazdasági évben, ami 5 százalékkal maradna el az egy évvel korábbitól. Ez a kibocsátás nem elegendő a 63,3 millió tonnára jelzett felhasználás (sajtolás és egyéb célú) fedezéséhez, így a tartalékok csökkenése várható, 7,6 millió tonna maradhat a tárolókban

a szezon végén. Ukrajnában és Oroszországban együttesen csaknem 1 millió tonnával több (5,6 millió tonna) repcemagot takarítottak be 2019-ben, míg az Európai Unióban 16,9 millió tonnára csökkent a kibocsátás.

A párizsi árutőzsdén (*Euronext/MATIF*) 2020. január 2–24. között 413 euró/tonnáról 406 euró/tonnára csökkent a repcemag fronthavi jegyzése.

A NAIK AKI PÁIR adatai szerint Magyarországon 133,3 ezer forint/tonna termelői áron forgott a repcemag 2020. január harmadik hetében, ami 16 százalékkal múlta felül az egy évvel korábbi árat.

Napraforgómag

Az *Oil World* szakértői rekord globális napraforgómag-termést jeleznek a 2019/2020. évi szezonra. Az 54,6 millió tonnára rúgó volumen épphogy elegendő az 54,57 millió tonnára prognosztizált teljes felhasználás (sajtolás és egyéb célú) fedezésére, így a globális zárókészlet kismértékű emelkedése valószínűsíthető (4,02 millió tonnára). A világ két meghatározó napraforgómag-termelőjénél, Oroszországban és Ukrajnában 30,9 millió tonna termést takarítottak be 2019-ben, ami az egy évvel korábbit 2,8 millió tonnával haladta meg. Az Európai Unióban 9,5 millió tonna termés került a tárolókba (*Oil World*).

A NAIK AKI PÁIR adatai szerint Magyarországon 2020. január harmadik hetében átlagosan 114,2 ezer forint/tonna termelői áron vásárolták a napraforgómagot (magas olajsavas napraforgómaggal együtt) a feldolgozók és a kereskedők.

14. táblázat: A napraforgómag és a repcemag heti termelői ára Magyarországon

	2020. 3. hét	2020. 3. hét/2019. 3. hét (százalék)	2020. 3. hét/2020. 2. hét (százalék)
Napraforgómag	114 172	134	108
Repcemag	133 326	116	107

HUF/tonna

Megjegyzés: A termelői ár az áfát és a szállítási költséget nem tartalmazza.
Forrás: NAIK AKI PÁIR

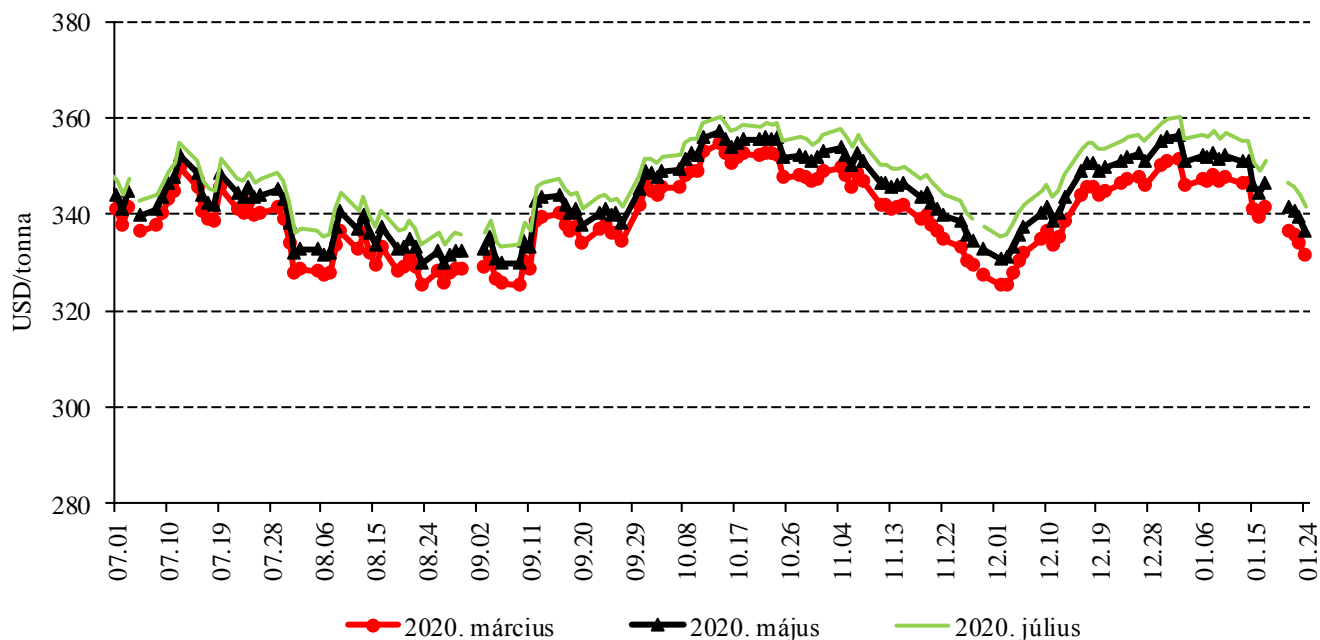
15. táblázat: Az olajmagok legközelebbi lejáratra szóló jegyzése a hazai és a nemzetközi tőzsdéken

		Szállítási határidő	Mértékegység	2020. 01. 22.	2020. 01. 23.	2020. 01. 24.
Budapesti Értéktőzsde (BÉT)	Napraforgómag	–	HUF/tonna	–	–	–
	Repcemag	–	HUF/tonna	–	–	–
Párizsi árutőzsde (Euronext/MATIF)	Repcemag	2020. február	EUR/tonna	410	407	406
Chicagói árutőzsde (CME/CBOT)	Szójabab	2020. március	USD/tonna	336	334	331

Megjegyzés: A napraforgómagot 2017. október 2., a repcemagot 2017. szeptember 1. óta nem jegyzik a BÉT-en.
Forrás: BÉT, Euronext, CME Group

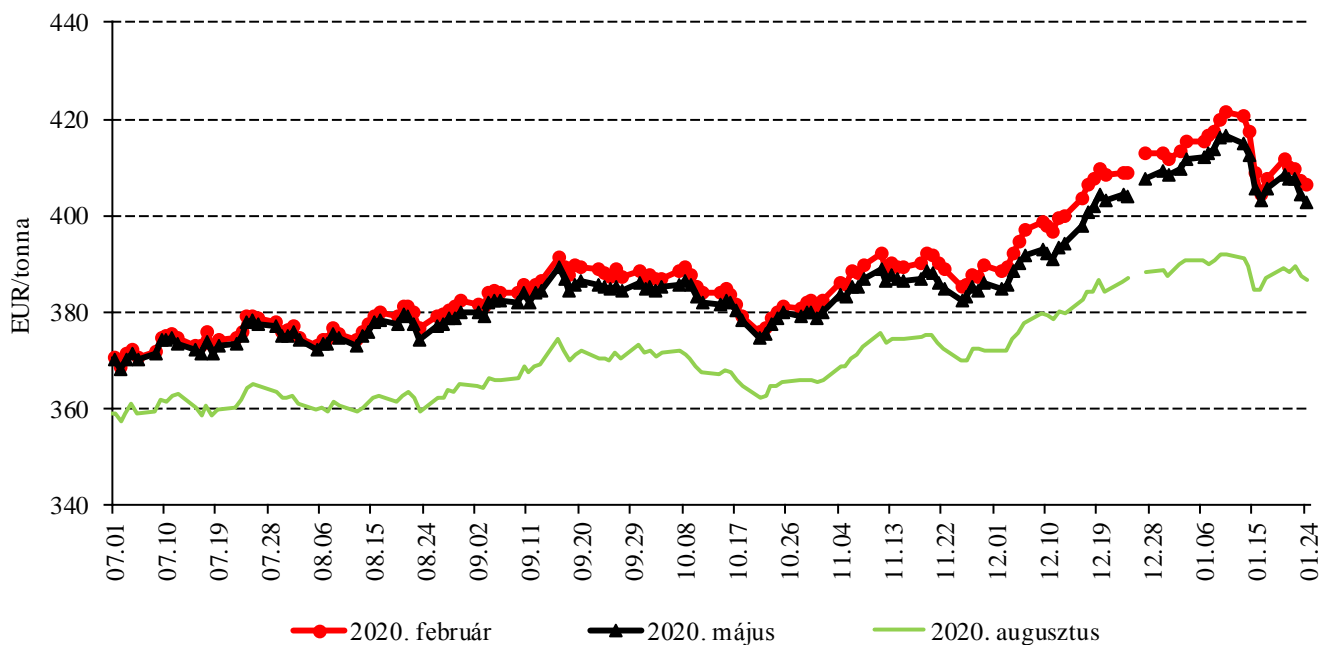
Az olajmagok és származékaik jegyzése

7. ábra: A szójabab különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2019–2020)

Forrás: CME Group

8. ábra: A repcemag különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén (2019–2020)

Forrás: Euronext

16. táblázat: **Az olajmagok és származékaik jegyzése a párizsi és a chicagói árutőzsdén (2020. január 24.)**

Euronext/MATIF, Párizs			
	Szállítási határidő	EUR/tonna	HUF/tonna
REPCEMAG	2020. február	406	136 569
	2020. május	403	135 392
	2020. augusztus	387	129 930
	2020. november	389	130 602
	2021. február	389	130 770
	2021. május	388	130 434
CME/CBOT, Chicago			
	Szállítási határidő	USD/tonna	HUF/tonna
SZÓJABAB	2020. március	331	111 417
	2020. május	336	113 098
	2020. július	342	114 802
	2020. augusztus	343	115 394
	2020. szeptember	343	115 394
	2020. november	345	115 938
SZÓJADARA	2020. március	329	100 134
	2020. május	333	101 545
	2020. július	338	102 986
	2020. augusztus	340	103 491
	2020. szeptember	341	103 893
	2020. október	342	104 094

Forrás: Euronext, CME Group

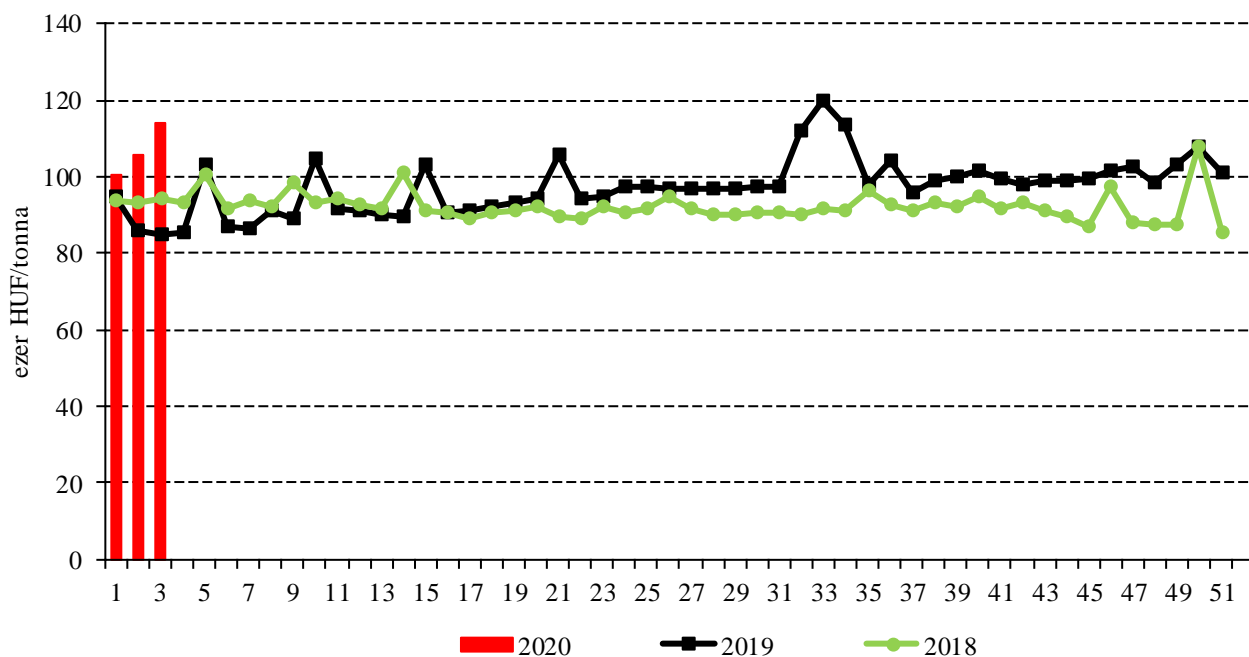
17. táblázat: **A növényolajok és származékaik jegyzése Olaszországban és Ausztriában (2020. január 21.)**

Termék	Ország	EUR/tonna	HUF/tonna
Napraforgóolaj (nyers)	Olaszország	748	250 809
Napraforgóolaj (finomított)		913	306 171
Szójaolaj (nyers)		793	265 908
Szójaolaj (finomított)		863	289 395
Napraforgódara	Ausztria	230	77 071
Repcedara		230	77 071

Forrás: Associazione Granaria di Milano, BLPW

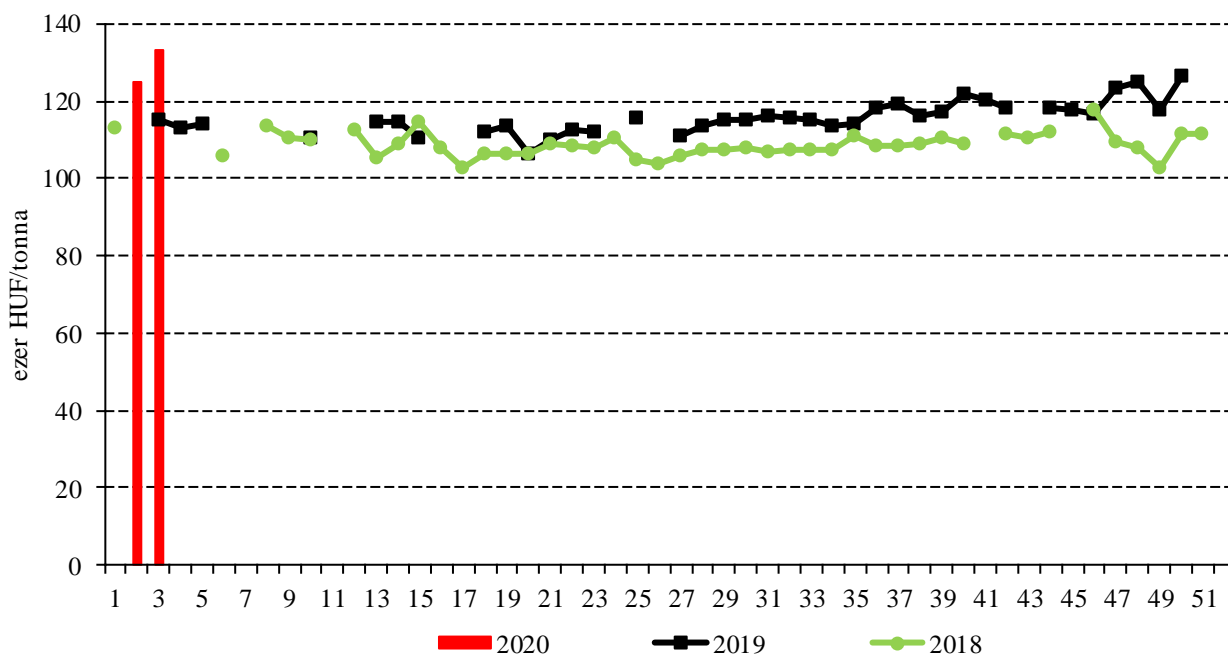
Termelői és kikötői árak

9. ábra: A napraforgómag heti termelői ára Magyarországon (2018–2020)

Forrás: NAIK AKI PÁIR

10. ábra: A repcemag heti termelői ára Magyarországon (2018–2020)

Forrás: NAIK AKI PÁIR

18. táblázat: Az olajmagok és származékaik nemzetközi és európai kikötői ára

		USD/tonna				
		2020. 01. 04.	2020. 01. 11.	2020. 01. 18.	2020. 01. 25.	
SZÓJA	BAB	USA FOB NOLA	367	367	368	352
		Brazília FOB	367	366	366	350
		EU CIF, USA-ból	n. a.	399	393	386
		EU CIF Brazíliából	n. a.	398	390	386
		Fekete-tenger FOB	366	367	367	377
		Argentína, Up River FOB	374	371	365	358
	DARA	EU CIF Rotterdam	n. a.	365	368	366
OLAJ	EU FOB ^{a)}	711	731	701	704	
REPCE		Franciaország FOB Rouen	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.
		EU, 00 CIF Hamburg	n. a.	464	459	462
	MAG	Ausztrália FOB	467	464	463	455
		Kanada FOB	388	392	388	388
		Ukrajna FOB	435	445	465	445
	DARA	EU FOB Hamburg	n. a.	239	238	239
	OLAJ	EU FOB Hollandia	n. a.	975	936	923
NAPRAFORGÓ		EU CIF Amszterdam	n. a.	452	442	440
	MAG	EU FOB Bordeaux	409	427	434	431
		Ukrajna FOB	360	360	410	410
	DARA	Ukrajna DAF	n. a.	210	210	210
		Ukrajna FOB	190	190	200	205
	OLAJ	EU FOB Rotterdam	n. a.	860	830	815
		Fekete-tenger FOB	n. a.	810	800	775
NYERS PÁLMAOLAJ		EU CIF	n. a.	875	833	830

Megjegyzés: FOB – Free on Board (kölségmentesen a hajó fedélzetére – megjelölt elhajozási kikötő), DAF – Delivered at Frontier (határra szállítva); CIF – Cost, Insurance and Freight (kölség, biztosítás és fuvardíj – megnevezett rendeltetési kikötő); n. a. – nincs adat.

^{a)} Átszámolva az EKB hivatalos középárfolyamán.

Forrás: APK-Inform, Hammersmith, Oil World, Európai Bizottság, IGC

Olajmagpiaci információk

19. táblázat: A növényolajok és származékaik feldolgozói értékesítési ára Magyarországon

Megnevezés	Mértékegység	2019. 3. hét	2020. 2. hét	2020. 3. hét	2020. 3. hét/ 2019. 3. hét (százalék)	2020. 3. hét/ 2020. 2. hét (százalék)
Nyers napraforgóolaj	tonna	...	2 396
	HUF/tonna	...	233 296
Napraforgódara	tonna	7 602	4 694	5 339	70	114
	HUF/tonna	63 001	58 552	57 681	92	99
Nyers repceolaj	tonna	–	–	–	–	–
	HUF/tonna	–	–	–	–	–
Repcedara	tonna
	HUF/tonna

... = Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

Forrás: NAIK AKI PÁIR

20. táblázat: A full-fat szója, a szójadara és a szójaolaj feldolgozói értékesítési ára Magyarországon

	Mértékegység	2020. 2. hét	2020. 3. hét
Full-fat szója	tonna	223	182
	HUF/tonna	129 987	132 272
Szójadara	tonna
	HUF/tonna
Szójaolaj	tonna	–	...
	HUF/tonna	–	...

... = Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

Megjegyzés: Full-fat szója: 33% fehérje, 12% olaj, max. 12% víz. Szójadara: Low-Pro, Mid-Pro, High-Pro összesítve. Az ár az áfát és a szállítási költséget nem tartalmazza.

Forrás: NAIK AKI PÁIR

21. táblázat: Az importból származó szójabab és szójadara behozatali ára Magyarországon

	Mértékegység	2019. december	
		Szállítás ideje: 2019. december–2020. február	
Szójabab (GM-mentes)	tonna
	HUF/tonna
Szójadara (GM) ^{a)}	tonna	15 400	...
	HUF/tonna	104 114	...
Szójadara (GM-mentes)	tonna
	HUF/tonna

... = Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

^{a)} Származási ország: GM szójadara (FCA Koper) – Brazília/nem jelölt

Forrás: NAIK AKI PÁIR

22. táblázat: **Az olajmagok és származékaik külkereskedelme Magyarországon**

ezer tonna

		2018. január–október	2019. január–október	Változás (százalék)
Export	1205 Repcemag	593,31	793,07	133,7
	1206 Napraforgómag	406,39	451,06	111,0
	2304 Szójadara	103,90	95,71	92,1
Import	1205 Repcemag	84,19	46,77	55,6
	1206 Napraforgómag	119,33	117,81	98,7
	2304 Szójadara	359,00	357,84	99,7

Forrás: KSH

23. táblázat: **A világ olajmagnérlege**

millió tonna

	USDA		Oil World		Tallage	
	2018/2019 ^{a)}	2019/2020 ^{b)}	2018/2019 ^{a)}	2019/2020 ^{b)}	2018/2019 ^{a)}	2019/2020 ^{b)}
SZÓJABAB						
Termelés	358	338	360	339	361	336
Felhasználás	298	304	344	350	342	347
Export	149	149	150	152	153	150
Import	146	148	147	153	153	150
Zárókészlet	110	97	109	98	119	109
REPCEMAG						
Termelés	72	68	65	61	72	69
Felhasználás	71	69	64	63	72	71
Export	15	15	15	15	14	16
Import	14	15	15	15	14	16
Zárókészlet	9	7	10	8	9	6
NAPRAFORGÓMAG						
Termelés	51	54	52	55	52	55
Felhasználás	50	53	52	55	53	55
Export	3	3	3	3	3	3
Import	3	2	3	3	3	3
Zárókészlet	3	3	4	4	4	4

^{a)} Előzetes adat.

^{b)} Előrejelzés.

n. a. – nincs adat.

Forrás: USDA, Oil World, Tallage

Cukorpiaci jelentés

A fehércukor világpiaci átlagára 2019 novemberében 306 euró/tonna volt, szemben az októberi 308 euró/tonnával. A londoni árutőzsdén (*LIFFE*) a fehércukor fronthavi jegyzése 2020. január 8–22. között 361 dollár (*USD*)/ tonnáról 407 dollár/tonnára emelkedett. A New York-i árutőzsdén (*ICE*) a nyerscukor fronthavi jegyzése 297 dollár/tonnáról 323 dollár/tonnára nőtt ugyanekkor.

Az Európai Bizottság adatai szerint az unióban a fehércukor átlagára 2019 októberében 332 euró/tonna volt, 1 százalékkal emelkedett az egy hónappal korábbihoz képest. Az Európai Unió a fehércukor feldolgozóinak árát adatvédelmi okokból tagországokként nem teheti közzé, ezért a tagországok jelentett adataiból három regionális átlagát képez és azt hozza nyilvánosságra. Októberben az 1. régió (Ausztria, Csehország, Dánia, Finnország, Magyarország, Litvánia, Lengyelország, Svédország, Szlovákia) átlagára 338 euró/tonna volt. A 2. régióhoz tartozó meghatározó termelő országok (Franciaország, Németország, Hollandia, Egyesült Királyság, Belgium) átlagára ennél alacsonyabb, 320 euró/tonna volt. A déli országokat, Bulgáriát, Spanyolországot, Görögországot, Horvátországot, Olaszországot, Portugáliát és Romániát tömörítő 3. régió átlagára 399 euró/tonna volt, 6 százalékkal nőtt az egy hónappal korábbihoz képest.

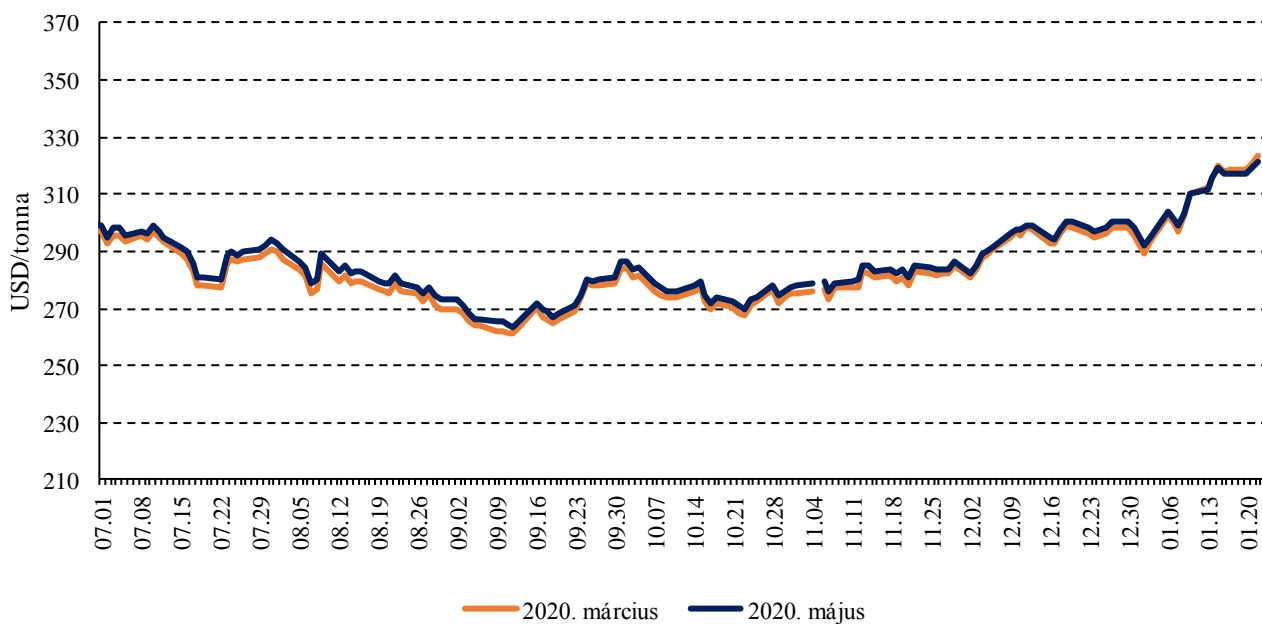
Az Európai Bizottság 2019. december 16-ig rendelkezésre álló adatai szerint a közösség cukorimportja a 2019/2020. gazdasági évben 429 ezer tonna volt, nem változott lényegesen a 2018/2019. évi szezon hasonló periódusában beszállított mennyiséghez képest. Az

uniós importon belül a vámmentes EPA/EBA (Európai Partnerségi Megállapodások/„Mindent, csak fegyvert ne!”) megállapodások keretében érkező cukorimport 286 ezer tonna volt december 16-ig, ami 43 meghaladta a 2018/2019. évi szezon hasonló időszakáig beszállított volument és az EU összes cukorimportjának 26 százalékát adta. Különösen a Szváziföldről beérkező mennyiség nőtt meg, ami az összes EPA/EBA import 23 százalékát tette ki a megfigyelt időszakban. A WTO-kvóták közül a 11 euró/tonna vámtételű, ideiglenes brazil kontingens (78 ezer tonna) teljes mértékben kimerült, a Balkán-kvóta kihasználtsága 10 százalékos volt. Az Európai Unió által a cukorra biztosított 2019. évi 177 ezer tonnás kedvezményes vámkontingenst Közép-Amerika 96 százalékban használta ki december 16-ig, a Dél-afrikai Köztársaság pedig a 150 ezer tonnás mennyiség 90 százalékát hívta le. Az ukrán vámkontingenst (20 ezer tonna) teljes mértékben kihasználták.

Az Európai Bizottság adatai szerint az unió cukorkivitele 232 ezer tonna volt 2019. december 16-ig a 2019/2020. gazdasági évben, ami az előző szezon hasonló időszakában exportált mennyiségnek 37 százaléka. A cukor 22 százalékát Izraelbe, 11 százalékát Egyiptomba és 10 százalékát Norvégiába szállította az unió. A fehércukor exportára 2019 októberében átlagosan 354 euró/tonna volt, 3 százalékkal csökkent az egy hónappal korábbihoz képest (366 euró/tonna).

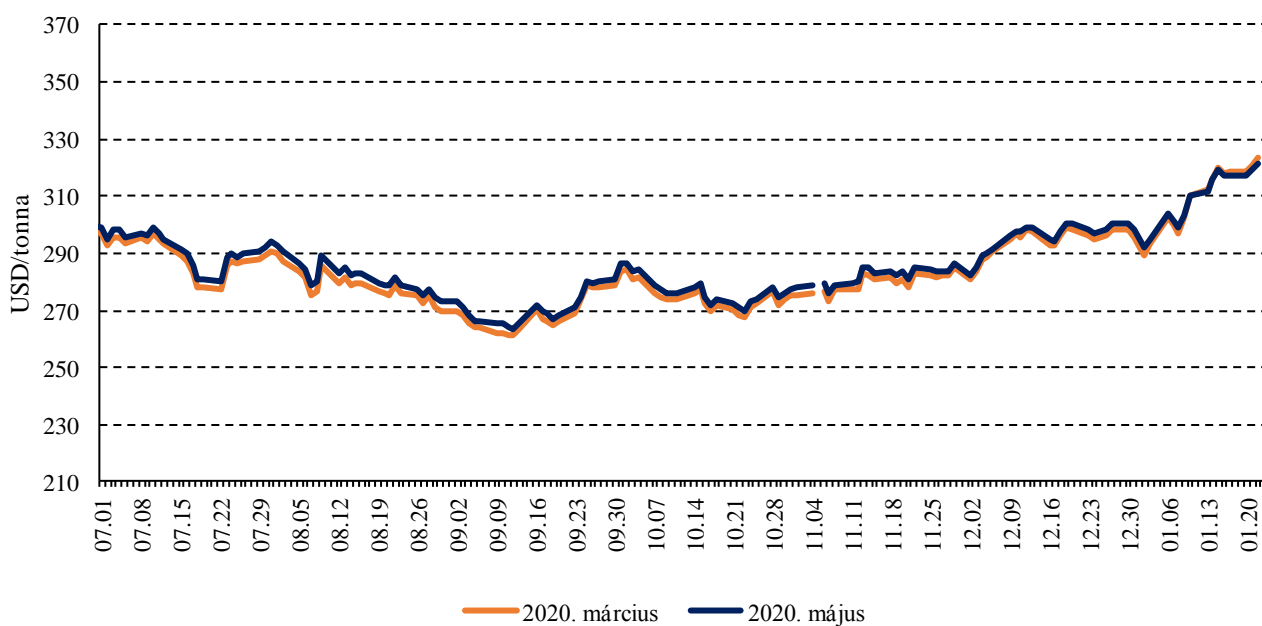
Az Európai Bizottság előzetes adatai szerint a közösség cukortermelése 17,3 millió tonna körül alakul a 2019/2020. gazdasági évben, ami 2 százalékkal lenne kevesebb, mint a 2018/2019. évi szezonban volt.

11. ábra: A nyerscukor különböző határidőre szóló jegyzése a New York-i árutőzsdén I. (2019–2020)

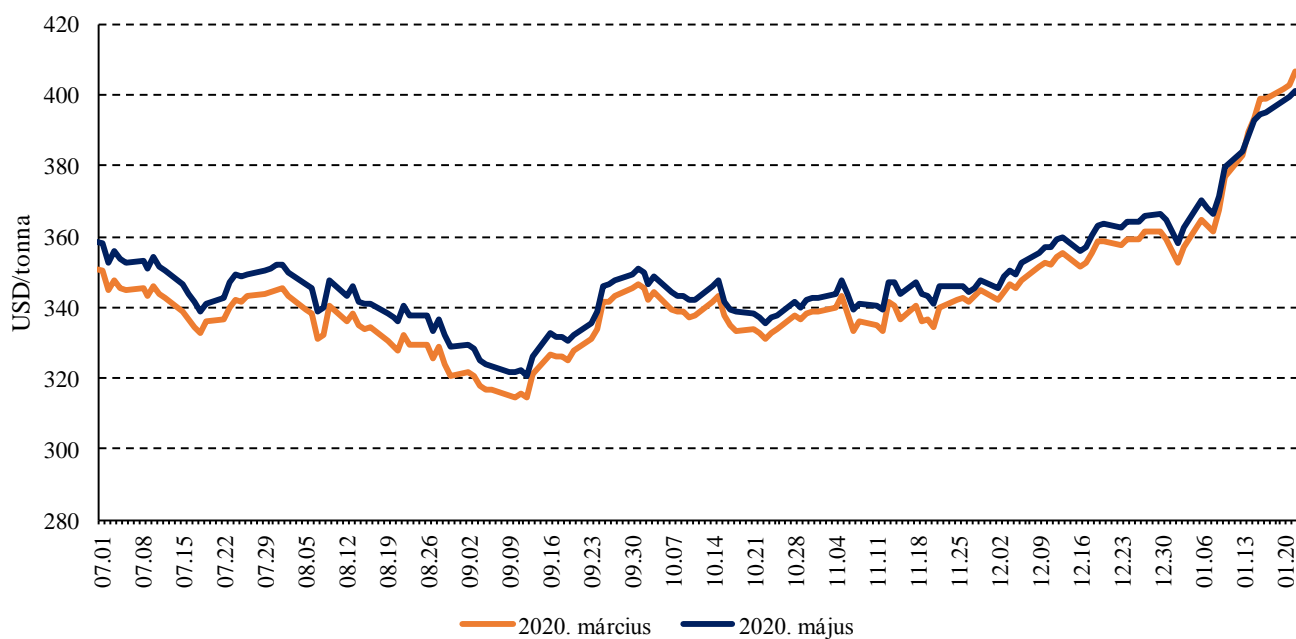
Forrás: ICE

12. ábra: A nyerscukor különböző határidőre szóló jegyzése a New York-i árutőzsdén II. (2019–2020)

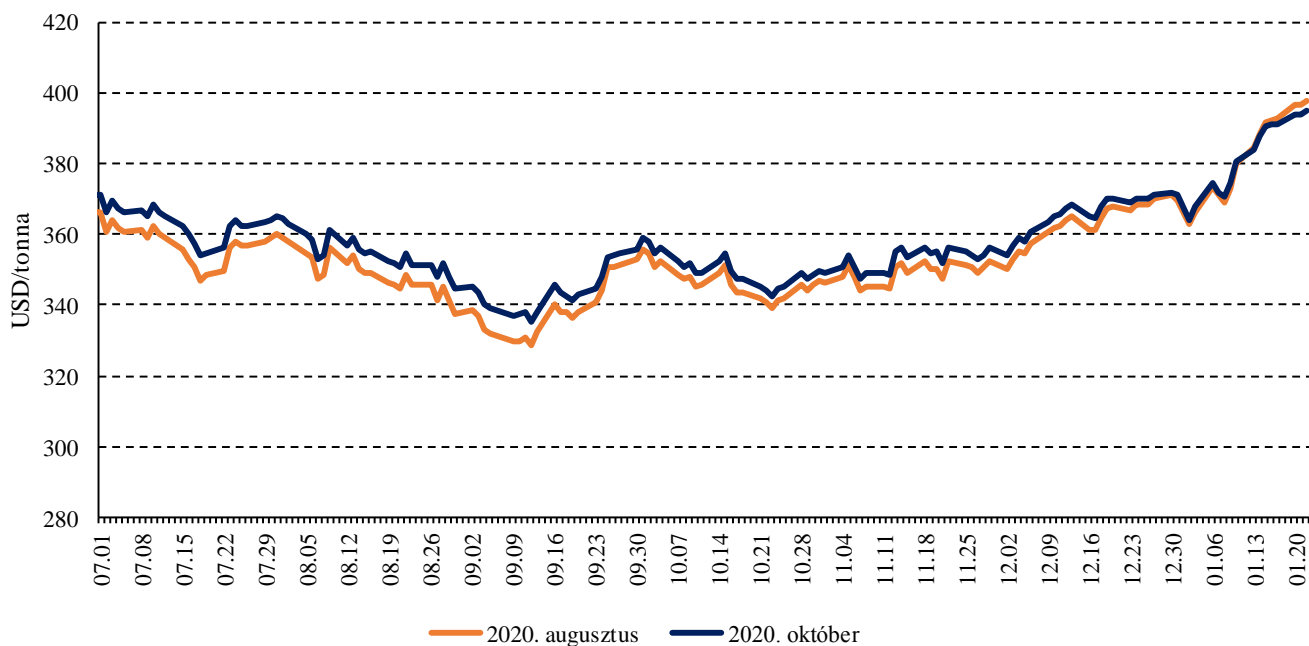
Forrás: ICE

13. ábra: A fehércukor különböző határidőre szóló jegyzése a londoni árutőzsdén I. (2019–2020)

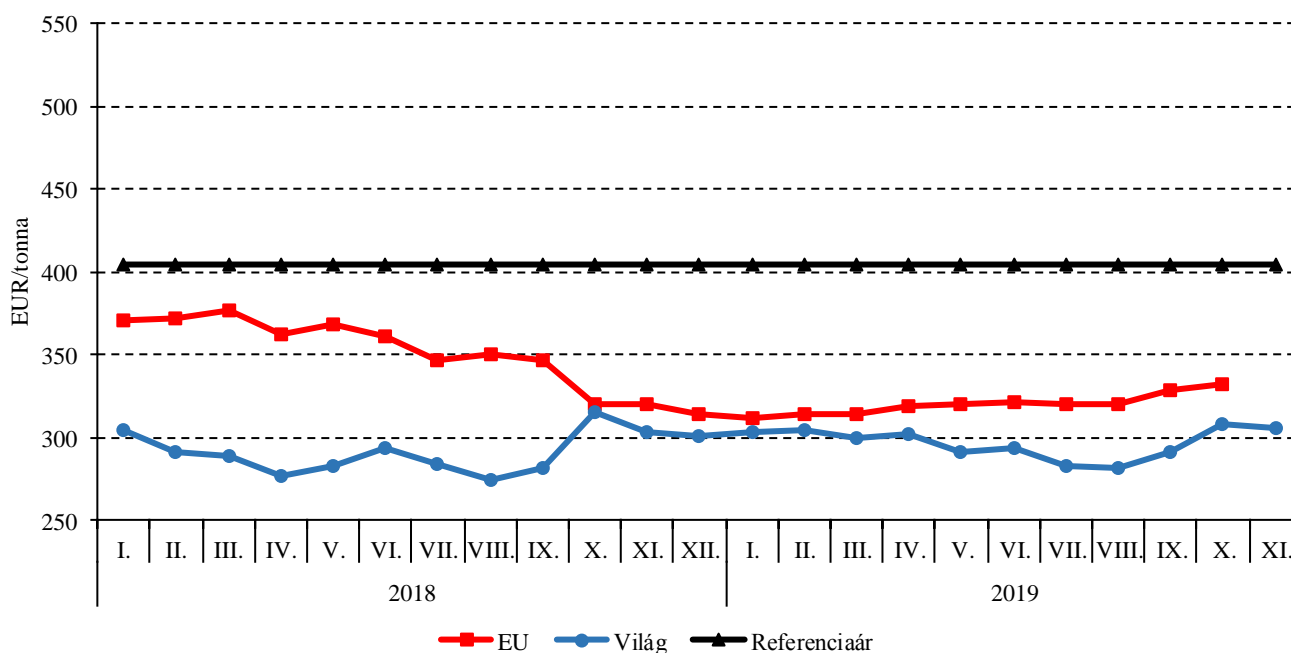
Forrás: LIFFE

14. ábra: A fehércukor különböző határidőre szóló jegyzése a londoni árutőzsdén II. (2019–2020)

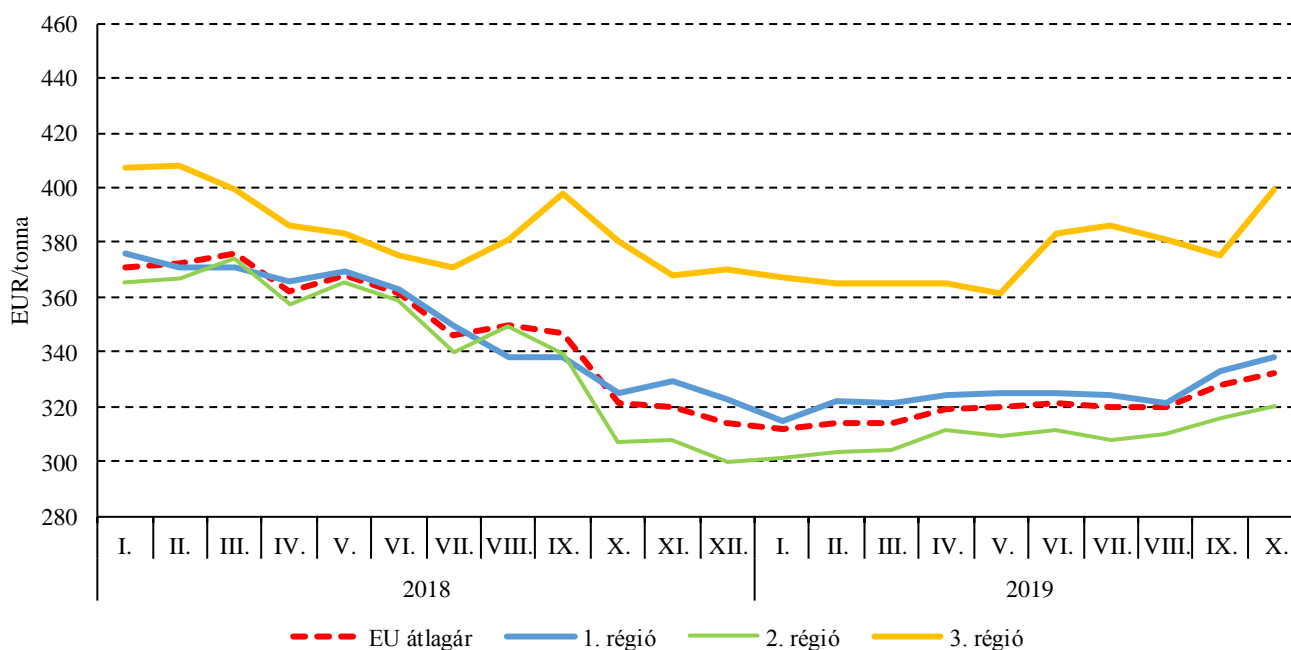
Forrás: LIFFE

15. ábra: A cukor világsi, uniós és referenciaára (2018–2019)

Forrás: Európai Bizottság

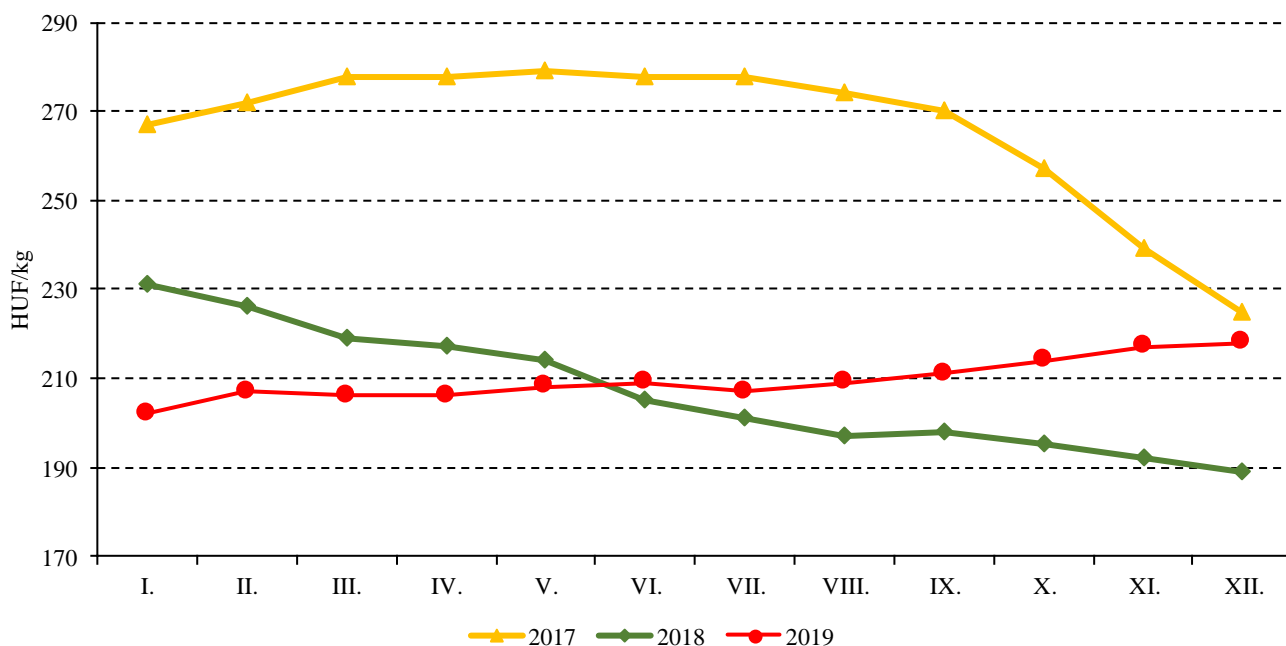
16. ábra: A fehércukor átlagára az Európai Unióban (2018–2019)

Megjegyzés: 1. régió: AT-CZ-DK-FI-HU-LT-PL-SE-SK; 2. régió: BE-FR-UK-NL; 3. régió: BG-ES-GR-HR-IT-PT-RO.

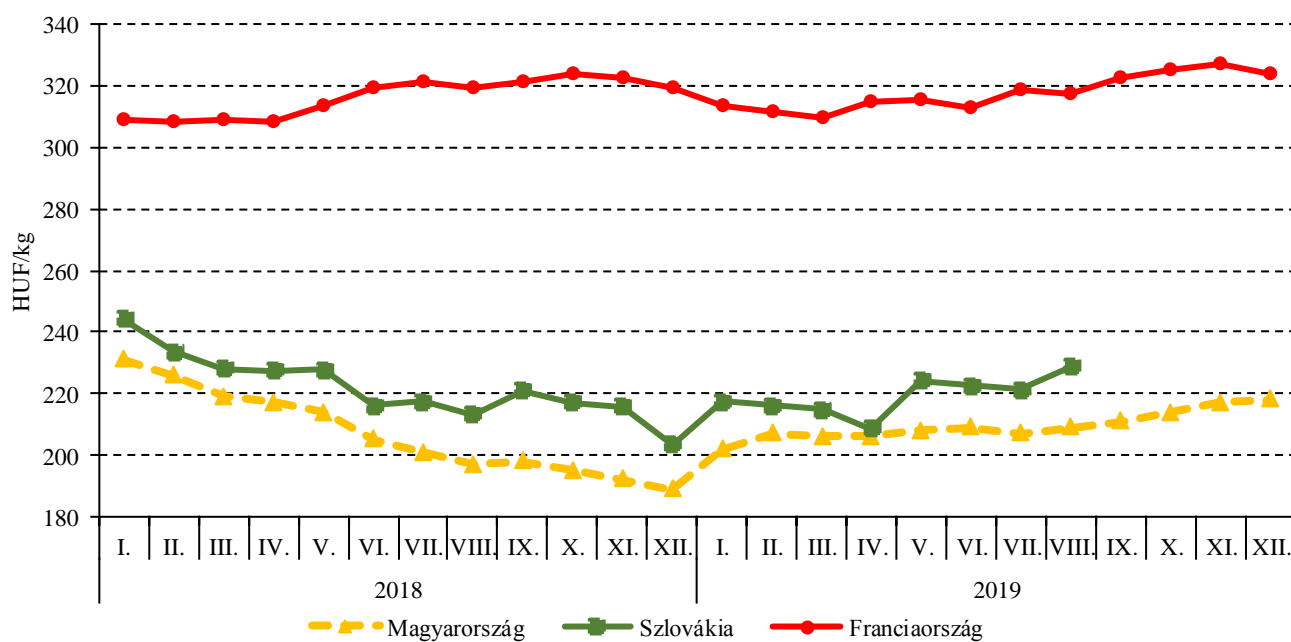
Forrás: Európai Bizottság

17. ábra: A kristálycukor havi fogyasztói ára Magyarországon (2017–2019)

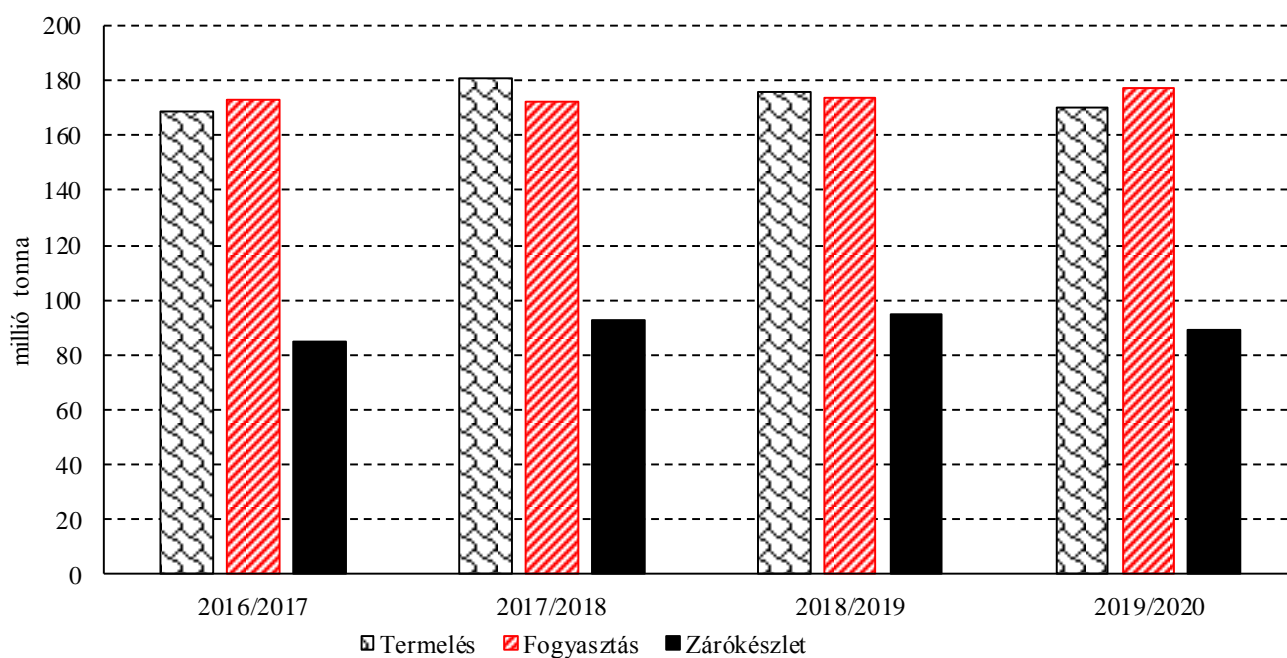
Forrás: KSH

18. ábra: A kristálycukor havi fogyasztói ára az Európai Unió néhány tagországában (2018–2019)

Forrás: Magyarország, Szlovákia és Franciaország statisztikai hivatalai

19. ábra: A globális cukortermelés, -fogyasztás és a zárókészlet várható alakulása

Forrás: Európai Bizottság/ISO

24. táblázat: A cukorrépa termésátlaga az Európai Unióban

	2018	2019 ^{a)}	Az elmúlt öt év átlaga	2019/ elmúlt öt év átlaga (százalék)	2019/2018 (százalék)
EU	68,9	71,3	75,1	94,9	103,5
Ausztria	68,8	70,7	73,9	95,7	102,8
Belgium	82,8	82,0	83,7	98,0	101,0
Csehország	57,5	61,4	64,4	95,4	106,7
Németország	63,3	71,1	75,0	94,7	112,0
Dánia	61,5	69,2	65,9	105,0	113,0
Spanyolország	81,3	81,8	90,3	90,7	100,6
Finnország	36,3	40,5	38,0	106,7	112,0
Franciaország	81,6	81,2	88,6	91,6	99,5
Horvátország	54,8	67,4	62,6	107,6	123,0
Magyarország	60,8	65,9	64,3	102,5	108,4
Olaszország	64,0	59,3	62,2	95,2	92,7
Litvánia	57,2	51,6	55,8	92,5	90,3
Hollandia	76,4	84,0	83,8	100,3	110,0
Lengyelország	59,9	55,2	60,5	91,2	92,1
Románia	38,0	44,1	41,0	107,7	116,0
Svédország	55,3	65,5	64,0	102,4	119,0
Szlovákia	59,9	59,1	60,4	97,9	98,7
Egyesült Királyság	66,7	75,5	72,9	103,6	113,0

^{a)} Előrevetítés.
Forrás: Európai Unió

25. táblázat: Az Európai Unió cukormérlege (2010–2030)

	millió tonna												
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2025	2030
Cukorrépa-termelés	105,2	125,0	114,1	109,0	131,0	101,9	112,4	142,8	126,2	127,9	124,4	125,4	126,9
EU15	87,6	104,7	93,5	88,8	106,7	84,6	89,0	117,0	104,4	104,8	101,9	102,8	104,2
EU13	17,6	20,3	20,6	20,2	24,3	17,3	23,4	25,8	21,8	23,1	22,5	22,6	22,8
Cukortermelés ^{a)}	16,1	18,9	17,5	16,7	19,5	14,9	16,8	21,1	18,6	18,8	18,4	18,7	19,3
Cukorkvóta	13,5	13,5	13,5	13,5	13,5	13,5	13,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
EU15	13,6	15,6	14,2	13,5	15,8	12,3	13,3	17,3	15,2	15,4	15,0	15,3	15,8
EU13	2,5	3,3	3,3	3,2	3,7	2,6	3,5	3,9	3,4	3,5	3,4	3,5	3,5
Felhasználás	18,9	19,0	19,0	19,1	19,4	18,5	17,7	18,6	18,5	18,3	18,3	18,0	17,7
Import	3,4	3,3	3,6	3,1	2,7	2,9	2,4	1,3	1,3	1,5	1,5	1,5	1,2
Export	1,0	2,1	1,3	1,4	1,4	1,4	1,3	3,3	2,1	2,0	1,8	2,2	2,8
Nyitókészlet ^{b)}	1,6	1,2	2,4	3,2	2,6	4,0	1,9	2,2	2,7	1,9	1,9	1,8	1,9
Zárókészlet ^{b)}	1,2	2,4	3,2	2,6	4,0	1,9	2,2	2,7	1,9	1,9	1,7	1,8	1,9
EU cukorár (EUR/tonna)	515,0	679,0	722,0	602,0	432,0	430,0	488,0	386,0	389,0	423,0	403,0	394,0	401,0
Világpiaci ár (EUR/tonna)	543,0	440,0	392,0	344,0	283,0	416,0	429,0	314,0	307,0	356,0	358,0	358,0	363,0

^{a)} A cukortermelés és az előző évi átmenőkészletek összege, nem tartalmazza az etanolkészletet.

^{b)} A készletek tartalmazzák az előző évről átvitt mennyiségeket.

Forrás: Európai Bizottság

26. táblázat: Az Európai Unió izoglükózmérlege (2010–2030)

	millió tonna												
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2025	2030
Termelés	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,6	0,6	0,7	0,8	0,9	1,0	0,7
EU15	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3	0,2	0,3
EU13	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,4	0,4	0,5	0,5	0,7	0,8	0,5
Izoglükózkvóta	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,7
Izoglükóz-felhasználás	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,6	0,6	0,7	0,7	0,9	1,0	0,7
Import	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Export	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0

Forrás: Európai Bizottság

